

DARÁNYI IGNÁC TERV

A MATKÓPUSZTAI ÜRGÉS GYEP kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUKN20016) Natura 2000 fenntartási terve

EGYEZTETETT VÁLTOZAT

Fotó: Aradi-Eszter KNPI

Készítette a

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület
Budapest, 2015

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

Készült a **Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület** és a **Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság** együttműködésében az *Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételenek részletes szabályairól* szóló a 43/2012. (V. 3.) VM rendelet alapján

Az dokumentum elkészítését az **Európai Unió** támogatta.

A projekt végrehajtásában közreműködők:

Králl Attila, biológus, szakmai koordinátor, Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME)

Nagy Dénes, biológus, szakmai résztvevő, MME

Tóth Péter, agrármérnök, szakmai résztvevő, MME

Dóka Richárd, geográfus, kapcsolattartó koordinátor, Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság (KNPI)

Sipos Ferenc, biológus, szakmai résztvevő, KNPI

Kis Viktor, vadgazda mérnök, szakmai résztvevő, KNPI

Lóránt Miklós, biológus, szakmai résztvevő, KNPI

Márta Krisztina, kommunikációs szakértő, KNPI

A fenntartási terv szakmai-társadalmi egyeztetési folyamatának résztvevői (a beszélgetések, levélváltások és a fórumok jelenléti ívei alapján):

Bálint János, műszaki igazgató, Matkó Airport Kft.

Baloghné Huber Judit, BKMKH, ÉÖH

Gajdácsi János, földtulajdonos, Matkópuszta

Gedő Katalin, KMJV Polgármesteri Hivatal

Kalóczkai Ágnes, SZIE, Gödöllő

Karáth Imre, Kecskemét TV

Kiss Imre, KNPI

Kovács Csaba, földtulajdonos, Kecskemét

Lugosi Béláné, földtulajdonos, Matkópuszta

Nagy Mihály, földtulajdonos, Matkópuszta

Túri Mihály, földtulajdonos, Matkópuszta

Vári Gyula, gazdálkodó, Matkópuszta

Budapest, 2015

Tartalomjegyzék

I. Natura2000 fenntartási terv.....	4
1. A terület azonosító adatai	5
1.1. Név	5
1.2. Azonosító kód	5
1.3. Kiterjedés.....	5
1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek	5
1.5. Érintett települések.....	5
1.6. Egyéb védettségi kategóriák.....	5
1.7. Tervezési és egyéb előírások.....	6
2. Veszélyeztető tényezők.....	8
3. Kezelési feladatok meghatározása	11
3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése	11
3.2. Kezelési javaslatok	11
3.2.1. Élőhelyek kezelése	13
3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés	20
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések	21
3.2.4. Kutatás, monitorozás	22
3.2.5. Mellékletek.....	23
3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében	24
3.3.1. Agrártámogatások.....	24
3.3.2. Pályázatok.....	25
3.3.3. Egyéb	25
3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja.....	27
3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök	27
3.4.2. A kommunikáció címzettjei	28
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel	29

I. Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai

1. 1. Név

MATKÓPUSZTAI ÜRGÉS GYEP kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (a továbbiakban: Matkópusztai ürgés gyepek kJKT)

1. 2. Azonosító kód

HUKN20016

1. 3. Kiterjedés

155,66 ha

1. 4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

Közösségi jelentőségű élőhely

Kód

* Pannon homoki gyepek	*6260
------------------------	-------

*kiemelt jelentőségű jelölő élőhely

Közösségi jelentőségű állatfaj

Kód

Ürge (<i>Spermophilus citellus</i>)	1335
---------------------------------------	------

A fenti alapadatok illetve a jelölő élőhelyek/fajok felsorolásánál a Natura 2000 terület adatlapjának (Standard Data Form) 2013. október 31-ével frissített változatait vettük alapul.

1. 5. Érintett települések

Kecskemét (Matkó vagy Matkópuszta nevű külső városrész; kerületi beosztás szerint XVI. kerület), Bács-Kiskun megye.

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

1. 6. Egyéb védettségi kategóriák

Egyéb érintett (átfedő) Natura 2000 terület:

Nincs átfedő Natura 2000 terület

Országos jelentőségű védett természeti terület:

Nincs átfedő, illetve érintett országos jelentőségű védett terület

Ex lege védett területek

Nincs átfedő, illetve érintett *ex lege* védett terület

Helyi jelentőségű védett terület: a tervezéssel érintett terület határain belül nincs helyi jelentőségű védett terület

Országos ökológiai hálózat:

A Matkópusztai ürgés gyepek KJKT az országos ökológiai hálózat *magterülete*. A terület ÉNY-DK-i határa mentén húzódó Félegyházi vízfolyás ökológiai folyosóként része a hálózatnak.

Nemzetközi jelentőségű területek:

Nincs átfedő, illetve érintett nemzetközi jelentőségű terület

1. 7. Tervezési és egyéb előírások

1.7.1 Elfogadott érvényes természetvédelmi kezelési terv az érintett védett természeti területre (ha már elkészült, de nincs még elfogadva, akkor is)

Nincs átfedő, illetve érintett védett természeti terület.

1.7.2 Településrendezési eszközök

- 2003. évi XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről
- A Bács-Kiskun Megye Területrendezési Terve; Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 19/2011. (IX. 29.) önkormányzati rendelete; Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés 190/2011. (XI. 25.) kgy. határozata
- Kecskemét város településrendezési terve¹

1.7.3 Körzeti erdőtervek és üzemtervek

A terület a Kecskeméti erdőtervezési körzetbe tartozik. A Natura 2000 terület határain belül tervezett erdő, fasor, facsoport nem található.

1.7.4 Körzeti vadgazdálkodási tervek és üzemtervek

A terület az Északkelet-bács-kiskuni apróvadás körzetbe tartozik, az érintett vadgazdálkodási egység száma: 607610. Az üzemterv 2017. február 28.-ig érvényes.

1.7.5 Halgazdálkodási tervek

¹ Forrás: Országos Rendezési Tervkataszter – <https://teir.vati.hu>

A területen található egyetlen jelentősebb víztest az erősen módosított medrű Félegyházi-vízfolyás, amelynek ezen szakaszára nem készült halgazdálkodási terv.

1.7.6 Vízyűjtő-gazdálkodási terv²

Alsó-Tisza jobb part alegység vízgyűjtő-gazdálkodási terv; 2010 december
Közreadta a Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság, Alsó-Duna-Völgyi
Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság.

Az Országos Vízyűjtő-gazdálkodási tervet 2010. május 5-én a Magyar Kormány a 1127/2010. (V. 21.) számú Korm. határozattal elfogadta. Ezzel együtt elfogadásra kerültek az alegységek – nem jogszabállyal kihirdetett – tervei is. A tervek 2015 végéig vannak érvényben.

1.7.7 Egyéb tervek

² www.vizeink.hu

2. Veszélyeztető tényezők³

Aktuális veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H = nagy, M = közepes, L = kis jelentőségű)	Hatás keletkezési helye (területen belül/kívül)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A02.03	gyepterület átalakítása szántóvá	M	belül	<1	A területe ÉNy-i részén keskeny sávban – gyepterület művelési ágú területen – beszántás található, ez az ürge (<i>Spermophilus citellus</i>) életterét szűkíti be.
A04.03	pásztorkodás felhagyása, legeltetés hiánya	M	belül	100	A Natura 2000 terület gyepeit korábban részben legeltették, jelenleg csak kaszálják, illetve nyírják – ez sem az ürge (<i>Spermophilus citellus</i>), sem a jelölő élőhely (6260 – Pannon homoki gyepek) szempontjából nem ideális
D04.01	repülőtér	M	belül	74	A repülőtér, mint területhasználat az ürgék (<i>Spermophilus citellus</i>) szempontjából pozitív és negatív hatásként is jelentkezik. A használat a repülőtér nagy részén, évi többszöri kaszálással és nyírással, folyamatosan rövid fűű gyepterületet tart fenn, egyben folyamatos zavarást is jelent. A reptér, mint <i>gyepterületgazdálkodási forma</i> a jelölő élőhelytípust (6260 – Pannon homoki gyepek) folyamatosan közepesen degradált állapotban „tartja fenn”.
G01.05	vitórlázó repülés, sárkányrepülés, siklóernyőzés, hőlégballonozás	L	belül	74	A repülőtér forgalma hullámzó, a kiemelten nagy forgalmú rendezvények fokozott

³ A területet érintő pozitív hatásokat (pl. gyepterület esetében kaszálás, legeltetés) nem a veszélyeztető tényezők között szerepeltetjük (v.ö: Standard Data Form 4.3). Ezeket a megalapozó dokumentáció 1.3 Területhasználat c. pontjában fejtjük ki részletesen.

					zavarást jelenthetnek az ürge (<i>Spermophilus citellus</i>) szempontjából
A01	földművelés	H	kívül		A Natura 2000 terület környezetében található kistáblás szántók intenzív művelésűek (kukorica, napraforgó) – lásd: A07, A08
A02	művelési mód változása ⁴	H	kívül		A gyepek szántó művelésbe fogása a terület környezetében jellemző. Az intenzifikáció az A07, A08 tényezők erősödésével járhat.
A07	biocid termékek, hormonok, kemikáliák használata	M	kívül		Az intenzív művelésű szántókról, illetve szőlő- és gyümölcstetvényekről – a magasabb fekvés miatt – a vegyszerek lemosódnak a gyepterületre.
A08	trágyázás	M	kívül		Az intenzív művelésű szántókról, illetve szőlő- és gyümölcstetvényekről – a magasabb fekvés miatt – a bejuttatott tápanyag lemosódhat a gyepterületre, a jelölő élőhelytípus (6260 – Pannon homoki gyepek) átalakulását, elszegényedését okozva
E01.01	folyamatos városiasodás	M	kívül		Az élőhely egyre inkább „szigetszerűvé” válik
E01.03	diszperz (tanyasias) emberi jelenlét	H	kívül		Az élőhely egyre inkább „szigetszerűvé” válik
D02.01.01	villany és telefon légkábel	M	mindkettő		több szigetelés nélküli középfeszültségű tartó-ill. átkapcsoló-oszlop található a területen. Mivel a gyepp nagyrészt fátlan, fokozott az áramütés veszélye – ragadozók, egyéb vártamadarak, gólyák eshetnek áldozatul.
I01	idegenhonos inváziós fajok jelenléte	L	mindkettő		Az inváziós fajok a nyílt gyeppfelszínt elborítva csökkentik, ill. degradálják az ürge

⁴ A „művelési mód” a tényleges művelést jelenti

					<p>(<i>Spermophilus citellus</i>) élőhelyét, illetve a jelölő élőhelytípust (6260 – Pannon homoki gyepek). Azonosított inváziós növényfajok a gyepen: selyemkóró (<i>Asclepias syriaca</i>), keskenylevelű ezüstfa (<i>Eleagnus angustifolia</i>), parlagfű (<i>Ambrosia artemisiifolia</i>), ördögcérna (<i>Lycium barbarum</i>)</p>
--	--	--	--	--	---

Jövőbeni / potenciális veszélyeztető tényezők

H05	talajszennyezés és szilárd hulladék	L	belül	ismeretlen	A reptérhasználatból eredő talajszennyezést, hulladék illegális elhelyezését a tervekészítés során nem észleltünk.
F03.02.03	csapdázás, mérgezés, orrvadászat	L	belül	ismeretlen	Az ürgék illegális csapdázásáról, befogásáról az utóbbi évekből nincsen információ.
D01.02	autópályák, autóutak, fő- és mellékutak	H	belül	8	A kifutópálya + a rávezető szakasz tervezett burkolása kb. 10-12 ha közvetlen élőhelyvesztést jelentene.
D05	megközelíthetőség javítása	H	kívül		A repülőtér jelenleg csak földúton közelíthető meg Matkópuszta felől. Az út burkolása nagyobb autóforgalmat eredményezhet.
J02.05	hidrológiai viszonyok módosítása, általános	M	mindkettő	100	Lecsapolás (1970-80-as években), illetve jelentősen lecsökkent talajvízszint – a gyepterület kiszáradását, elszegényedését okozhatja.

3. Kezelési feladatok meghatározása

3. 1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

A Matkópusztai ürgés gyepek KJKT területén a Natura 2000 kijelölés és védelem célja a *területen előforduló közösségi jelentőségű élőhelyek és állatfajok* – jelen esetben kiemelten a **pannon homoki gyepek**, illetve az **ürge kedvező természetvédelmi helyzetének (Favourable Conservation Status) fenntartása, illetve helyreállítása**.

A **pannon homoki gyepek** esetében a kedvező védelmi helyzet fenntartása az élőhely területi kiterjedésének, szerkezetének, jellegzetes fajösszetételének hosszú távon való fennmaradását jelenti. Ezzel összefüggésben cél a degradálódott élőhelyek állapotának helyreállítása, javítása is. Az ehhez szükséges környezeti, ökológiai feltételek a megfelelő vízellátottság, és a gyepterület gyepeként való művelése: megfelelően ütemezett kaszálásos, legeltetési hasznosítása.

Az **ürgepopuláció** nagyságának és területi elterjedésének fenntartása, ill. megerősítése az általa preferált, megfelelő kiterjedésű és minőségű (tavasztól-őszig rövid fűvű) gyepterület fenntartásán, illetve – ezzel összefüggésben – a megfelelő táplálékbázis biztosításán keresztül valósulhat meg. Fontos szempont, hogy az állatok a mind gyakoribbá váló időjárási szélsőségek (aszályok, belvizes évek) közepette is, egész évben találjanak megfelelő élőhelyfoltokat a területen belül.

A területen rendszeresen előfordulnak nyílt, füves területekhez kötődő, közösségi jelentőségű és/vagy védett madárfajok is. Bár a Matkópusztai ürgés gyepek KJKT nem fed át különleges madárvédelmi területtel (KMT) célszerűnek tartjuk a horizontális célkitűzések között a madárvédelmi szempontokat is szerepeltetni, amennyiben ezek nem állnak ellentétben a jelölőfaj/jelölő élőhely védelmi céljaival.

A kijelölés és a védelem további általános célja az élőhelyeket és a területen élő fajokat veszélyeztető, a 2. pontban felsorolt tényezők kiküszöbölése, hatásuk mérséklése.

Hosszabb távú cél, hogy a terület különleges természeti kincsei, illetve a természetvédelmi célkitűzésekkel összehangolt működés, gazdálkodás, mint hozzáadott értékek jelenjenek meg a repülőtér „kínálatában”, ezáltal a helyi turisztikai palettán is.

3. 2. Kezelési javaslatok

A kezelési javaslatok általános bemutatása és magyarázata

A kezelési javaslatokat két nagy csoportban tárgyaljuk; gazdálkodáshoz NEM KÖTHETŐ, illetve gazdálkodáshoz KÖTHETŐ javaslatokat fogalmazva meg. Előbbiek a teljes területre vonatkoznak, utóbbiak kezelési egységekként külön-külön kerülnek tárgyalásra. A gazdálkodáshoz köthető javaslatok között megkülönböztetünk általános, illetve a támogatási rendszerekhez illeszkedő (vagy a jövőben illeszthető) javaslatokat. Ez utóbbiak lehetnek kötelezőek, illetve önkéntes vállalkásokon alapuló, agrár-kifizetésekhez kapcsolódó javaslatok.

A terület kétharmad részét magántulajdonban lévő, füves kifutópályájú, aktívan működő sportrepülőtérről található. A **repülőtér működését**, a kapcsolódó területkezelést, valamint a repülőtér fejlesztési terveit, elképzeléseit folyamatosan, hosszú távra tekintve **össze kell hangolni a természetvédelmi célkitűzésekkel**. A repülőtéri tevékenységhez nem tartozó, ám az élőhelyeket vagy fajokat veszélyeztető területhasználatokat minimalizálni szükséges.

A terület ÉNy-i harmadában tanyák találhatók, a területen aktív mezőgazdasági tevékenység zajlik, így a **Natura 2000 kijelölés további célja a jelölőfajok életfeltételeit biztosító, ugyanakkor gazdasági és társadalmi szempontból is életképes, kedvező területhasználati módok bevezetése, propagálása, támogatása.**

A Natura 2000 fenntartási terv, mint elsősorban a természeti értékek (élőhelyek, fajok) *megőrzésének* szakmai alapjait, akadályait és lehetséges eszközeit összegző dokumentum *nem javasolhatja* élőhelyvesztéssel (t.i: gyepterület feltörésével, burkolásával) járó beavatkozások, fejlesztések elvégzését. Az ilyen fejlesztések tervezését és megvalósítását ugyanakkor jogszabályokban rögzített hatásvizsgálati és engedélyezési folyamat előzi meg, kíséri végig amelyhez a terv támpontokat adhat.

A javasolt élőhelykezelés céljai a következőkben foglalhatók össze:

- az ürge számára alkalmas, egész évben rövid fűvű gyepterület fenntartása;
- a pannon homoki gyepterület élőhelytípus megőrzése, természetességének javítása;
- a reptér jelenlegi működésének (használat, gazdálkodás), illetve fejlesztési elképzeléseinek összehangolása a fenti célokkal.

A fenntartási terv részeként meghatározásra kerültek a Matkópusztai ürgés gyepterület kezelési egységei és az ezekhez kapcsolódó kezelési javaslatok. A lehatárolás és a javaslatok megfogalmazás során elsősorban a terület legfőbb közösségi értékeit jelentő pannon homoki gyepterület illetve az ürge területi elterjedési viszonyait és ökológiai igényeit vettük figyelembe, törekedve a hatékony, egyszerű, kivitelezhető megoldásokra.

A terület nagy része magántulajdonú sportrepülőtér, amelynek fenntartása igen speciális gyepterület hasznosítást von maga után: a felszállás és landolás biztonsága az elsődleges szempont, míg a mezőgazdasági haszon másodrendű. A kezelési javaslatok meghatározásánál ennek úgyszintén fontos jelentősége van.

A területen három kezelési egységet határoztunk meg a terület ANÉR-élőhelytérképe alapján, az azonos kezelési igényű foltokat aggregálva.

KE1 – repülőtér – a Natura 2000 terület kerítéssel körbevett része

KE2 – tanyák környéke – a Natura 2000 terület ÉNy-i harmada

KE3 – a Natura 2000 terület DK-i sarka, a Félegyházi-vízfolyástól keletre.

Gyepterületről lévén szó, a kezelési javaslatok a hatályos 269/2007. (X.18.) Korm. rendeletben⁵ foglaltakon alapulnak. A Matkópusztai ürgés gyepterület a Homokhátság Magas Természeti Értékű Terület (MTÉT) részét képezi, így a jelenlegi zonális agrár-

⁵ 269/2007. (X.18.) Korm. rendelet a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól

környezetgazdálkodási célprogramok 61/2009 (V.14.) FVM rendeletben leírt előírásait is figyelembe vettük.

A gyepterületet több oldalról intenzív művelésű szántók, gyümölcsfa- és szőlőültetvények veszik körül. Ezek a területek nem részei a Natura 2000 területnek, ám a bemosódó kemikáliákon keresztül közvetlen ill. közvetett hatással vannak rá. A kezelési egységektől függetlenül javaslatokat fogalmaztunk meg e hatás mérséklése érdekében. A szántók egy része szintén a Homokhátság MTÉT-en belül található, így azokon a szántók ökológia állapotát javító agrár-környezetgazdálkodási célprogramok vehetők igénybe.

3. 2. 1. Élőhelyek kezelése

Gazdálkodáshoz nem köthető általános intézkedések

Településrendezési eszközök:

- A terület lakó, üdülő, szolgáltatási és ipari övezetbe való besorolása nem javasolt.
- Mezőgazdasági övezetek esetében – a jelölőfajok által érintett területrészeken – 0%-os beépítési arány meghatározása célszerű.

Infrastruktúra-fejlesztés, turisztikai és ipari jellegű beruházások:

- Új nyomvonalú burkolt, vagy stabilizált út, vagy a régi földutak hasonló jellegű átalakítása nem javasolt a kJKT területén belül.
- A repülőtér kifutópályájának szilárd burkolatúvá tétele – a Natura 2000 kijelölés és a védelmi célok figyelembe vételével – nem javasolt.
- Új tervezésű közepesfeszültségű elektromos vezetékek tervezése során előnyben kell részesíteni a földkábelek alkalmazását, az újonnan létesítendő szabadvezetéseket már madárbarát módon kell kivitelezni. A meglévő szabadvezetékek madárbarát módon történő átalakítását folyamatosan végezni kell, természetvédelmi szempontból indokolt esetekben lépéseket kell tenni a szabadvezetékek földkábelre cserélése érdekében.
- A kJKT területén belül bányatelek fektetése, illetve bánya nyitása nem javasolt.

Egyéb területhasználat:

- A terület magántulajdonban van; a repülőtér a tulajdonos, illetve az üzemeltető engedélyével látogatható. A magántulajdonú mezőgazdasági területek a tulajdonosok engedélyével látogathatók.

Gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok

(a) Kezelési egység kódja: KE1

(b) Kezelési egység meghatározása: repülőtér – a Natura 2000 terület kerítéssel körbevett része

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR-élőhelyek: H5b – Homoki sztyepprétek; OC – Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek.

Érintett Natura 2000 élőhelyek: 6260* - Pannon homoki gyepek

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A 2013-as felmérés alapján ürgekolóniák jelenleg csak a repülőtér területén fordulnak elő, a jelölő élőhely (pannon homoki gyepek) túlnyomó része szintén a kerítésen belül található. A jelenlegi kizárólag kaszálásos gyephasznosítás sem az élőhely, sem az ürgek szempontjából nem optimális, ezért a **javasolt hasznosítási mód a kaszálás és a birkákkal történő, legeltetés együttes alkalmazása**, megfelelően kialakított területi arányokkal és lehatárolással. A javasolt állatállomány mintegy 200-300 birka, amely 100 ha területtel számolva 0,3-0,45 ÁE/ha legeltetési nyomást jelentene.

A legeltetés számos hazai példa alapján (Dunakeszi, Szentkirályszabadja) kiválóan összehangolható a reptér üzemeltetésével, a kaszálásnál feltétlenül természetkímélőbb, sokszor gazdaságosabb, továbbá magasabb támogatási intenzitású gyephasznosítási forma.

A kaszálás és legeltetés összehangolását úgy kell elvégezni, hogy minden évben maradjanak olyan – inváziós fajoktól mentes – kíméleti területek, amelyekben a fűfélék és a kétszikűek magot érlelhetnek. Erre alkalmas a kaszálásenkénti 10-15% meghagyása – lásd a részletes előírásokat

A kaszátlan területeket a hagyássávok helyett az ürgek által kevésbé használt élőhelyfoltokban, azok szegélyeinél kell meghagyni.

A legeltetett területeken – szükség esetén – őszi tisztító kaszálást kell végezni. Ennek szükségességét a terület szerinti nemzeti park igazgatóság szakemberével egyeztetni kell.

A fentiek alól kivételt képeznek a repülőtér füves kifutópályája, az odavezető szakasz, illetve az egyéb folyamatos nyírást igénylő területrészek – ezek kezelését az eddigieknek megfelelően, a repülésbiztonsági szempontoknak megfelelően szükséges folytatni.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4 § 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”

A megfogalmazott előírások célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján **javaslatot tegyenek a jövőben kívánatos gazdálkodásra**. Ennek érdekében itt megfogalmazásra

kerülnek olyan előírások, amelyek alapul szolgálnak a jövőbeli támogatási programok kidolgozásához.

A gazdálkodók számára ezek az előírások a *jelen terv alapján kötelezettséget nem jelentenek*, betartásuk csak támogatási rendeleteken keresztül, önkéntes vállalás formájában válhat csak kötelezővé. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz.

Kötelezően betartandó előírások

A hatályos jogszabályok értelmében a Matkópusztai ürgés gyepek kJKT **valamennyi gyepek (rét, legelő) besorolású területére a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet előírásai érvényesek.**

Önkéntesen vállalható előírások

Kód	Gyepterületekre vonatkozó előírások	Magyarázat
GY09	fogasolás nem megengedett	A gyepfelszín károsodását okozza, illetve az ürgelyukakat károsíthatja
GY12	gyepszellőztetés nem megengedett.	A gyepfelszín károsodását okozza, illetve az ürgelyukakat károsíthatja
GY44	A legeltetési sűrűséget a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges.	A megfelelő legeltetési nyomás kialakítása, és a túllegetetés elkerülése érdekében javasolt állomány 200-300 állatból álló birkanyáj, amely 0,3-0,45 ÁE/ha legeltetési nyomás jelente. (A jelenlegi területhasználat kaszálás, ugyanakkor az ürgék szempontjából legeltetés megfelelőbb lenne. Ez esetben érvényes ezen előírás, illetve GY64)
GY64	Kaszáló sarjülegeltetését a kaszálás napjától számított 30 napon belül megkezdeni tilos.	A túllegetetés elkerülése érdekében, a jelölő élőhely megóvása érdekében
GY79	Évente az időjárási viszonyoknak és a gyepek állapotának megfelelő, természetvédelmi-ökológiai és a gazdálkodási szempontokat egyaránt figyelembe vevő kaszálási terv készítése és egyeztetése a működési terület szerinti nemzeti park-igazgatósággal, valamint az így egyeztetett kaszálási terv végrehajtása	A jelenlegi területhasználatoz illeszkedő előírás
GY94	10-15% kaszátlan terület meghagyása parcellánként, kaszálásonként változó helyen.	A különböző fajösszetételű gyeprészek egyenletes terhelése, illetve a gyepek élővilágának megóvása érdekében
GY99	A kaszátlan területet évente más helyen kell kialakítani.	Ugyanazon okból, mint az előző.
GY112	Tisztító kaszálás, szárzúzás szeptember 1. után kezdhető meg, amely alól kivételt képez július 15-ei dátummal az inváziós	A fészkelési időszak elkerülése érdekében

	növényfajok konkrét állományait érintő kaszálás és szárazítás.	
GY116	A területen trágyadepónia, széna- és szalmakazlak elhelyezése tilos.	

(a) Kezelési egység kódja: KE2

(b) Kezelési egység meghatározása: tanyak környéke – a Natura 2000 terület ÉNy-i harmada

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR-élőhelyek: - OC – jellegtelen száraz és félszáraz gyepek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A területet jelenleg túlnyomórészt kaszálóként hasznosítják. Vélhetően ennek köszönhető, hogy ürgekoloníák itt nem találhatók, mivel a szánahozam érdekében magasra meghagyott gyepek az ürgék számára alkalmatlan élőhely. A gyepek alacsony természetességű, degradált, fajszegény. A legeltetés és a kaszálás együttes alkalmazása e terület esetében is hozzájárulhatna a terület ökológiai állapotának javulásához. Kaszálás esetén ügyelni kell a kaszátlan területek meghagyására, hogy a gyepek természetessége javulhasson, fajkészlete növekedhessen.

A legeltetett területeken – szükség esetén – őszi tisztító kaszálást kell végezni. Ennek szükségességét a terület szerinti nemzeti park igazgatóság szakemberével egyeztetni kell.

Segíteni kell a korábban feltört, szántó művelésbe fogott gyepsáv visszagyepesedését. Szükség esetén a felnövekvő, inváziós növényeket is tartalmazó gyomvegetációt kaszálni, szárazítani szükséges.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4 § 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”

A megfogalmazott előírások célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján *javaslatot tegyenek a jövőben kívánatos gazdálkodásra*. Ennek érdekében itt megfogalmazásra kerülnek olyan előírások, amelyek alapul szolgálnak a jövőbeli támogatási programok kidolgozásához.

A gazdálkodók számára ezek az előírások a *jelen terv alapján kötelezettséget nem jelentenek*, betartásuk csak támogatási rendeleteken keresztül, önkéntes vállalás formájában válhat csak kötelezővé. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó

jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz.

Kötelezően betartandó előírások

A hatályos jogszabályok értelmében a Matkópusztai ürgés gyepek kJKT **valamennyi gyepterület (rét, legelő) besorolású területére a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet előírásai érvényesek.**

Önkéntesen vállalható előírások

Kód	Gyepterületekre vonatkozó előírások	Magyarázat
GY09	Fogasolás nem megengedett.	A gyepfelszín megóvása érdekében
G12	Gyepszellőztetés nem megengedett	A gyepfelszín megóvása érdekében
GY44	A legeltetési sűrűséget a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges.	
GY64	Kaszáló sarjúlegeltetését a kaszálás napjától számított 30 napon belül megkezdeni tilos.	A túllegetetés elkerülése érdekében.
GY79	Évente az időjárási viszonyoknak és a gyepterület állapotának megfelelő, természetvédelmi-ökológiai és a gazdálkodási szempontokat egyaránt figyelembe vevő kaszálási terv készítése és egyeztetése a működési terület szerinti nemzeti park-igazgatósággal, valamint az így egyeztetett kaszálási terv végrehajtása	A jelenlegi területhasználatot illeszkedő előírás
GY94	10-15% kaszátlan terület meghagyása parcellánként, kaszálásonként változó helyen.	A különböző fajösszetételű gyeprészek egyenletes terhelése, illetve a gyepterület élővilágának megóvása érdekében, az ürgék által potenciálisan nem lakott, széli területeken,
GY99	A kaszátlan területet évente más helyen kell kialakítani.	Ugyanazon okból, mint az előző.
GY116	Gyepterületen trágyadepónia, széna- és szalmakazlak elhelyezése tilos	A gyepfelszín károsítását elkerülendő

(a) Kezelési egység kódja: KE3

(b) Kezelési egység meghatározása: a Natura 2000 terület DK-i sarka, a Félégyházi-vízfolyástól keletre.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR-élőhelyek: H5b – Homoki sztyeprétek

Érintett Natura 2000 élőhelyek: 6260* - Pannon homoki gyepek

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A Natura 2000 terület közepesen degradált, de így is legfajgazdagabb, védett növényfajokat is tartalmazó, ugyanakkor inváziós lágú- és fászszerűakkal enyhén fertőzött gyepfoltja. Az inváziós fajok visszaszorítása jogi kötelezettség (269/2004. Korm. rendeletet behivatkozni!). A terület természetességének javítása érdekében kíméletes legeltetés és/vagy kaszálás javasolt.

A legeltetett területeken – szükség esetén – őszi tisztító kaszálást kell végezni. Ennek szükségességét a terület szerinti nemzeti park igazgatóság szakemberével egyeztetni kell.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4 § 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”

A megfogalmazott előírások célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján *javaslatot tegyenek a jövőben kívánatos gazdálkodásra*. Ennek érdekében itt megfogalmazásra kerülnek olyan előírások, amelyek alapul szolgálnak a jövőbeli támogatási programok kidolgozásához.

A gazdálkodók számára ezek az előírások a *jelen terv alapján kötelezettséget nem jelentenek*, betartásuk csak támogatási rendeleteken keresztül, önkéntes vállalás formájában válhat csak kötelezővé. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz.

Kötelezően betartandó előírások

A hatályos jogszabályok értelmében a Matkópusztai ürgés gyep kJKT **valamennyi gyep (rét, legelő) besorolású területére a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet előírásai érvényesek.**

Önkéntesen vállalható előírások

Kód	Gyepterületekre vonatkozó előírások	Megjegyzés
GY09	Fogasolás nem megengedett.	A gyepfelszín megóvása érdekében
GY12	Gyepszellőztetés nem megengedett	A gyepfelszín megóvása érdekében
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges.	A madarak fészkelési időszakának elkerülése érdekében.
GY30	A természetes gyepekben őshonos méretes fák (30 cm törzsátmérő felett) és a vadgyümölcsök (törzsátmérő megjelölése nélkül) megőrzése kötelező.	
GY31	A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a	A fészkelő madárfajok, illetve az élőhelyszerkezet kialakítása/megóvása érdekében.

	meghagyásra szánt cserjéket cserjefoltokat a működési terület szerint érintett NPI-gal egyeztetni kell.	
GY44	A legeltetési sűrűséget a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges.	
GY64	Kaszáló sarjülegeltetése megengedett a kaszálás napjától számított 30 napon belül megkezdeni tilos.	A túllegeltetés elkerülése érdekében.
GY80	A gyepet évente csak egyszer lehet kaszálni.	
GY94	10-15% kaszálatlan terület meghagyása parcellánként.	A különböző fajösszetételű gyeprészek egyenletes terhelése, illetve a gyep élővilágának/fajösszetételének megóvása érdekében
GY99	A kaszálatlan területet évente más helyen kell kialakítani.	Ugyanazon okból, mint az előző.
GY104	Tisztító kaszálás csak az inváziós gyomnövényekkel fertőzött foltokon lehetséges.	
GY116	A területen trágyadepónia, széna- és szalmakazlak elhelyezése tilos	A gyepfelszín károsodását megelőzendő.

Vadgazdálkodás

A terület vadgazdálkodási szempontból nem releváns. A repülőtérre – a kerítés ellenére – bejáró nagyvadak (leginkább őzek) repülésbiztonsági kockázatot jelenthetnek. A területen – a tulajdonos elmondása szerint – kóbor kutyák és szőrmés ragadozók jellemzően nem fordulnak elő az ürgék által lakott területen.

3. 2. 2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés

- Önkormányzati tulajdonban/kezelésben lévő utak szegélyeinek cserjésítése, fásítása.
- Középfeszültségű szabadvezetékek kapcsoló-oszlopainak madárbaráttá tétele, hosszú távon egyes szakaszok földkábelrel való kiváltása.
- Beszántott területek visszagyepesítése, tervszerű kezelése.

A Natura 2000 terület határain belül szántó elvétve található. A repülőtér környezetében azonban – a hátsabb, magasabb térszíneken – intenzíven művelt szántók, gyümölcsösök és szőlőültetvények találhatók, amelyekről a kijutatott vegyszer és tápanyag bemosódhat a gyepterületre, bár a keleti oldalon a Félegyházi-vízfolyás képes megóvni a gyepet.

A repülőtér mély fekvése miatt ezért a lehetőségekhez mérten a környező területekre is szükséges bizonyos gazdálkodási javaslatokat tenni. Ezek célja, hogy a vegyszer- és műtrágyahasználat minél elővigyázatosabban, körültekintőbben történjék, felesleges kijuttatás nélkül.

Az alábbi előírás-javaslatok horizontális és zonális szántóföldi agrár-környezetgazdálkodási célprogramokban szerepelnek. Mivel a terület és környéke része a Homokhátság MTÉT-területnek, mindkét programtípus igénybe vehető

Kód	Szántóterületekre vonatkozó előírások	Indoklás/megjegyzés
SZ19	Kizárólag környezetkímélő besorolású növényvédő szerek alkalmazása engedélyezett.	
SZ20	Kártevők elleni védekezés kizárólag szelektív szerekkel lehetséges.	
SZ22	Rágcsálóirtó szerek és talajfertőtlenítő szerek alkalmazása tilos.	Az ürge, mint jelölőfaj, illetve a közösségi jelentőségű madárfajok számára fontos táplálékállatok (rovarok, emlősök) megtartása érdekében.
SZ23	Rovarölő szerek nem alkalmazhatók, kivéve a repce, a mustár, illetve az olajretek rovarirtását.	Szintén a táplálékbázis megóvása érdekében. A kivételként felsorolt kultúrákban a rovarkártévők igen jelentős károkat okozhatnak, így ezekben megengedett a vegyszerhasználat.
SZ35	Tápanyag-utánpótlás során a műtrágyával kijuttatott nitrogén hatóanyag mennyisége nem haladhatja meg a 90 kg/ha/év mértéket.	

SZ43	Fás szárú és lágy szárú energetikai ültetvény telepítése tilos.	
SZ46	Melioráció tilos	
SZ53	Szántó füves élőhelyé alakítása spontán felhagyással.	

3. 2. 3. Fajvédelmi intézkedések

- Az ürge közvetlen védelme a dúvadak (kóbor kutyák, macskák) irtásával, illetve a szőrmés ragadozók (róka) állományszabályzásával.
- A rágcsálók, illetve a vakond ellen használatos riasztószeres és mérgek teljes tilalma.
- A területen található fehérgólya-fészek biztonságossá tétele, a fészek közvetlen közelében lévő „gyilkos” átkapcsoló-oszlop szigetelésével.
- A kerecsensólyom, vörös vércse és szalakóta költésének elősegítése céljából, mesterséges fészkelő ládák, odúk kihelyezése, karbantartása az állomány fenntartása és növelése céljából, addig, amíg a természetes fészkelési lehetőségek helyre nem állnak.
- A javasolt mesterséges fészkelőládákat, odúkat csak akkor szabad kihelyezni a területen ha a középvezettségű oszlopok szigetelése/eltüntetése megtörtént, így azok már nem jelentenek veszélyt.

3. 2. 4. Kutatás, monitorozás

Kutatás

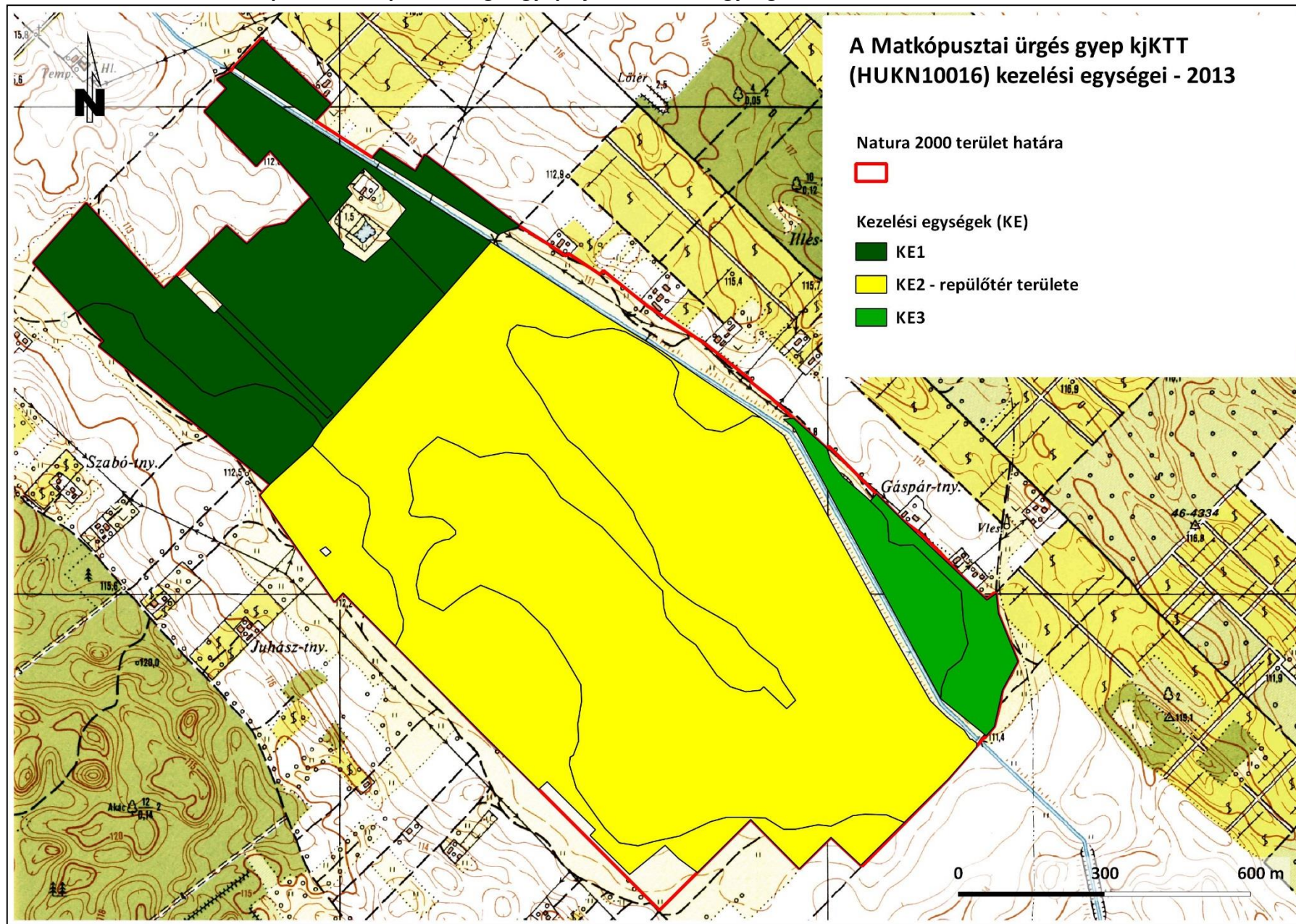
- Az ürge élőhely-preferenciájának vizsgálata a területen. A Matkópusztai ürgés gyepek ürgéi a 2013-as felmérés alapján – más ürgepopulációktól eltérően – a mélyebb fekvésű, üdőbb foltokban találhatóak. Ennek igazolása, az okok felderítése további kutatások tárgya lehet.

Monitorozás

- Legalább a hatévenként készített Natura 2000 jelentések⁶ megalapozására javasolt felülvizsgálni és frissíteni a terület élőhelytérképét, illetve felmérni az ürgeállományok elterjedését.
- A korábbi ürge-monitorozás folytatása a friss állomány-eltérésekre vonatkozó adatok figyelembe vételével, a korábbiak megtartása mellett esetlegesen új transzektek felvételével.
- A terület fészkelő madárállományának, ill. az állományok trendjeinek vizsgálata; a terület bevonása a Mindennap Madaraink Monitoringja (MMM), illetve a ritka és telepesen fészkelő madarak monitoringja (RTM) felmérésekbe.

⁶ Az Élőhelyvédelmi Irányelv 17. cikkelye értelmében a tagországok jelentést készítenek a Natura 2000 területek állapotáról, a jelölt élőhelyek és fajok helyzetéről, a kapcsolódó intézkedések végrehajtásáról

3. 2. 5. Melléklet 1. térkép – A Matkópusztai ürgés gyep kJKT kezelési egységei

3. 3 A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében

A Matkópusztai ürgés gyepek KJTT területén országos jelentőségű védett terület nem található. A védett területnek nem minősülő Natura 2000 területek esetében az alapvető szabályozási keretet a 275/2004 (X. 8.) Natura 2000 Korm. rendelet adja meg. A terület teljes egészében magántulajdonban van; a legnagyobb tulajdonrész (105,7 ha) a Matkó Airport Kft. tulajdona.

A Natura Korm. rendeletben foglaltaknál részletesebb kötelező földhasználati szabályok vonatkoznak a **magántulajdonban lévő Natura 2000 gyepterületekre**. Ezeket 269/2007 (X. 18.) Korm. rendelet tartalmazza.

Az ezen túlmutató előírás-javaslatok a jelenleg érvényben lévő szabályozás alapján **agrár-környezetgazdálkodási programok keretében, önkéntes vállalásként valósíthatók meg**. Erről részletesebben a 3.3.1 fejezet számol be.

3. 3. 1 Agrártámogatások

3. 3. 1. 1 Jelenleg működő agrártámogatási rendszer

A Matkópusztai ürgés gyepek KJTT a Mezőgazdasági Parcella-azonosító rendszer (MePAR) alapján 4(5) fizikai blokk területével fed át (lásd: 7. térkép). Ezek alapján a Natura 2000 terület túlnyomó része ténylegesen támogatható terület:

MePAR Blokkazonosító	teljes terület (ha)	támogatható terület (ha)
D96FN-D-09	113,72	99,99
D8DFN-K-09	34,28	32,26
D9VVN-H-09	8,42	8,33
D8DFN-K-09	5,01	1,45
DEA2N-8-09	3,43	0,0

Az alábbiakban az egységes területalapú támogatáson felül a Matkópusztai ürgés gyepek KJTT Natura 2000 területen való gazdálkodás során igénybe vehető **kompenzációs jellegű** kifizetéseket, illetve a környezet- és természetvédelmi célú **mezőgazdálkodási támogatásokat** soroljuk fel.

Kötelező földhasználati előírások ellenértékéért igényelhető kompenzációs jellegű kifizetések

A területen található gyepek művelési ágban lévő, illetve gyepeként hasznosított (kaszált, legeltetett) területek esetében a vonatkozó szabályozás alapján hektáronkénti **kompenzációs kifizetés** vehető igénybe:

A Natura 2000 *gyepterületekre* vonatkozó kötelező előírásokat és kompenzációs kifizetéseket a 269/2007 (X. 18.) Korm. rendelet, illetve a 128/2007 (X. 31.) FVM rendelet tartalmazza. Ennek alapján a Natura 2000 gyepeket a HMKÁ fenntartása mellett gyepeként kell hasznosítani, amelyre kompenzációs kifizetés vehető igénybe.

Önkéntesen vállalt előírások nyomán igényelhető mezőgazdálkodási támogatások

Zonális AKG-célprogramok

A Matkópusztai ürgés gyep kJKT a Homokhátság MTÉT (magas természeti értékű terület) részét képezi, ezen belül ia „B” zónában található.

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott agrár-környezetgazdálkodási támogatások igénybevételének részletes feltételeiről szóló 61/2009 (V.14.) FVM rendeletnek megfelelően erre a területre az alábbi specifikus *zonális* agrár-környezetgazdálkodási célprogramok érhetők igénybe:

1. szántóföldi növénytermesztés madár- és apróvad élőhely-fejlesztési előírásokkal célprogram – 63. §
- 2. gyepgazdálkodás élőhely-fejlesztési előírásokkal célprogram – 70. §**
3. természetvédelmi célú gyeptelepítés célprogram – 72. §

Horizontális AKG-célprogramok

A Matkópusztai ürgés gyep kJKT területén az **agrár-környezetgazdálkodási célprogramok** közül az ország egész területén (a támogatható területeken) igénybe vehető *horizontális* szántóföldi, gyepgazdálkodási és ültetvény célprogramok is elérhetők, ugyancsak a 61/2009 (V. 14.) FVM-rendelet jelenleg hatályos rendelkezései alapján.

Nem termelő mezőgazdasági beruházások

A 33/2008 (III. 27.) FVM rendelet alapján támogatás vehető igénybe olyan fölhasználati intézkedésekre, amelyek a gazdálkodáshoz közvetlenül nem kapcsolódnak, ugyanakkor a vidéki táj értékeinek, állat- és növényvilágának fennmaradását szolgálják, növelik a Natura 2000 területek közjóléti értékét, valamint hozzájárulnak a környezetgazdálkodási célok teljesítéséhez.

3. 3. 1. 2 Javasolt agrártámogatási rendszer

Az érvényben lévő rendszer, a jelenlegi előírásokkal megfelelő lehetőségeket biztosíthat a jelölő élőhely és –faj természetvédelmi helyzetének javítására és ennek fenntartására. A fentebb felsorolt előírások ezeket részben módosító, a területhez igazított javaslatokat tartalmaznak.

3. 3. 2 Pályázatok

A hazai források mellett a Natura 2000 területek természetvédelmi célú kutatási, élőhelykezelési, kommunikációs feladatainak finanszírozására a leginkább célzott forrás az Európai Unió LIFE alapja.

3. 3. 3 Egyéb

A repülőtér Natura 2000 terület, ill. jelölő élőhelytípus rovására történő fejlesztése, így például a kifutópálya szilárd burkolatúvá tétele csak kivételes, indokolt esetben: kiemelten fontos közérdekből, alternatív megoldások hiányában és a megfelelően kialakított kompenzációs intézkedések életbe léptetése (pl. az alkalmas gyepterület bővítése, célzott élőhelykezelés) esetén lehetséges.

A fejlesztés engedélyezési eljárásában javasolt konzultálni a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósággal, illetve a területileg illetékes zöldhatósággal, továbbá el kell végezni a jogszabályban előírt Natura 2000 hatásbecslést.

3. 4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3. 4. 1 Felhasznált kommunikációs eszközök

A közvetítés a következő kommunikációs eszközök segítségével történik.

Eszköz típusa	Dokumentum típusa	Résztevők száma/levél, hirdetmény száma	Megjegyzés
terepbejárás	jegyzőkönyv	2	személyes megkeresések: a potenciális partnerekkel való személyes kapcsolatfelvétel egyik legfontosabb eleme a kommunikációs tevékenységnek. A találkozók alkalmával a tervet a KNPI munkatársai ill. annak megbízottjai képviselik.
önkormányzati közzététel	önkormányzati igazolás	1 alkalommal	a fenntartási terv eredményeinek elérhetősége, a mind szélesebb körű ismertség, nyilvánosság és véleménynyilvánítás biztosítása
honlap	internetes elérhetőség, honlap címe	1	A terv egyeztetési változata, és a második tervváltozat is felkerült a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület által üzemeltetett Natura 2000 információs portálra (www.natura.2000.hu).
érintettek levélben vagy e-mailban történő megkeresése és tájékoztatása	levélről és postai feladást igazoló szelvényről másolat, kinyomtatott e-mail visszaigazolás	3 alkalommal	A Natura 2000 terület valamennyi érintette a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület és a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság által közösen kiküldött levélben értesülhetett a fenntartási tervezés megkezdéséről.
Egyéb: interjúk helyi érintettekkel	jegyzőkönyv	5 db.	A fenntartási terv elkészítésével párhuzamosan a természetvédelmi őrszolgálat területileg illetékes tagjai kérdőíves interjúkat készítettek a helyi érintettek (helyben gazdálkodók, illetve a területen földtulajdonnal rendelkezők) egy szűkebb csoportjával, akik egyrészt tudomást szerezhettek arról, hogy fenntartási terv készül a területre, másrészt lehetőséget kaptak arra, hogy a természetvédelmi szempontokkal, jelenlegi előírásokkal kapcsolatos véleményüket elmondják, illetve javaslatokat tegyenek a

			gazdálkodás és természetvédelem összehangolására a tervezési területen.
--	--	--	---

Egyeztető fórum a fenntartási terv első változatának a megvitatására

Az eddig megtett tájékoztatási lépéseken túl fontos kommunikációs eszköz az egyeztető fórum. A területen egy egyeztető fórum kerül megrendezésre 2013. december 3-án. A fórumon 11 fő vett részt.

Az egyeztető fórum jelentősége elsősorban abban rejlik, hogy ennek révén az érintettek egy nyílt tervezési folyamatba kapcsolódhatnak be, megoszthatják egymással és a tervezőkkel a véleményüket a fenntartási tervek kapcsán, és változtatásokat eszközölhetnek. Mindezzel nem csak javulhat a terv szakmai színvonala (hiszen több szempontot fog tükrözni), de növekedhet a terv helyi elfogadottsága is.

A terv egyeztetési változata felkerül a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület által üzemeltetett Natura 2000 információs portálra (www.natura.2000.hu), illetve ismertetésre kerül a fórum során. Az önkormányzatok képviselőit a kiértékelő levélben kérjük arra, hogy a terv egyeztetési változatát függesszék ki. A fórum(ok)ra meghívást kapnak a települések vezetői, a jelentősebb helyi gazdálkodók, a hivatalos szervek és kezelők részéről pedig a falugazdászok, a helyi gazdaszövetkezetek és az illetékes Vízügyi Igazgatóság képviselői. A projektben résztvevők oldaláról a tervező, illetve az MME, a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság vesznek részt. A fórumok szervezési és lebonyolítási feladatait a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság által megbízott szakértő látja el. A szakértő vezeti a fórumokat, az elhangzottakról jegyzőkönyvet készít, s azt átadja a tervezőnek, hogy az észrevételeket építse be a terv második változatába. Az érintettek lehetőséget kapnak a terv írásban történő véleményezésére is.

A fórumon túl 2 egyeztetés is lezajlott a terület tulajdonosával, további gazdálkodókkal (részletes beszámoló az érintettek, döntéshozók és felügyeleti szervek számára a fenntartási terv addigi eredményeiről, mind szélesebb körű ismertség és véleménynyilvánítás biztosítása).

3. 4. 2. A kommunikáció címzettjei

A fenntartási tervben előírtak végrehajtására kötelezettek:

- gazdálkodók;
- Natura 2000 területtel érintett földrészletek tulajdonosai és vagyongazdálkodói;
- Natura 2000 területen illetékességi vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési önkormányzatok;
- bányászati jogosultságok jogosítottjai és ezek gazdasági érdekképviseleti szervei.

A fenntartási terv elkészítésébe bevont partnerek:

- együttműködő partner – területileg illetékes nemzeti park igazgatóság.

A fenntartási terv eredményeit felhasználó, illetve a projekt végrehajtását felügyelő szervek:

- az ágazatban működő döntéshozó, felügyeleti szervek;
- támogatást biztosító és a végrehajtást felügyelő szervezetek;

- helyi érintettségű környezetvédelmi társadalmi szervezet;
- falugazdászok;
- agrár érdekképviselői szerv;
- egyéb azonosított érintettek.

3. 4. 3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervezetekkel

A terv egyeztetésre került a helyi hatósági és kezelő szervezetekkel is.

- Írásos vélemény érkezett a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatal Járási Földhivatala részéről 2014. április 14-i keltezéssel (Földügyi Osztály; ügyiratszám: 10395/2/2014; ügyintéző: Szántó István)
- Ugyancsak írásos véleményt küldött a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága (Nyilvántartási és Térképészeti Osztály, ügyintéző: Lajtos János)